

Signature of Invigilators

Roll No.

--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1. ....

COMMERCE

2. ....

Paper II

Roll No. ....

.....
(In words)

J—1702

Name of the Areas/Section (if any) .....

Time Allowed : 75 Minutes]

[Maximum Marks : 100

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of *fifty (50)* multiple choice type questions. All questions are compulsory.
3. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter A question should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method **A** Wrong Method **A** or **A**

4. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under paper II only
5. Read instructions given inside carefully.
6. One sheet is attached at the end of the booklet for rough work.
7. You should return the test booklet to the invigilator at the end of paper and should not carry any paper with you outside the examination hall.

પરીક્ષાર્થીઓ માટેની સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલ નંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ પચાસ (50) બહુવિકલ્પીય ઉત્તરો ધરાવતા પ્રશ્નો આપેલા છે. સભી પ્રશ્ન અનિવાર્ય છે.
3. પ્રત્યેક પ્રશ્ન વધુ ચાર બહુવૈકળ્પિક ઉત્તરો ધરાવે છે. જે (A), (B), (C) અને (D) વડે દર્શાવવામાં આવ્યા છે. પ્રશ્નનો ઉત્તર કૃપીટલ સંજ્ઞા વડે આપવાનો રહેશે. ઉત્તરની સંજ્ઞા આપેલ ખાનામાં બરાબર સમાઈ જાય તે રીતે લખવાની રહેશે.

ખરી રીત : **A** ખોટી રીત : **A** , **A**

4. આ પ્રશ્નપત્રના જવાબ આપેલ ICR Answer Sheet ના Paper II વિભાગની નીચે આપેલ ખાનાઓમાં આપવાના રહેશે.
5. અંદર આપેલ સૂચનાઓ કણણપૂર્વક વાંચો.
6. આ બુક્લેટની પાછળ આપેલું પાનું રફ કામ માટે છે.
7. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી આ બુક્લેટ જે તે નીરીક્ષકને સોંપી દેવી. કોઈપણ પેપર પરીક્ષા રૂમની બહાર લઈ જતું નહીં.

SEAL

COMMERCE

વાણીજ્ય

PAPER-II

પ્રશ્નપત્ર-II

Note :— This paper contains fifty (50) multiple-choice questions, each question carrying two (2) marks. Attempt all the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં કુલ ૫૦ બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો છે. દરેકના બે ગુણ છે. બધા જ પ્રશ્નોના જવાબ આપો.

1. Since 1991, India has adopted a.....strategy.
 (A) 'Export-led'   (B) 'Import-led'
 (C) Deficit-led   (D) None of these
 ભારતે ૧૯૯૧ થી.....પદ્ધતિ અપનાવી છે.
 (A) નિકાસ-લક્ષી   (B) આયાત-લક્ષી
 (C) ખાધ મૂલક   (D) આમાંથી એકપણ નહિં.
2. Among different strategies the most suitable for economic development, is :
 (A) Democracy   (B) Communism
 (C) Socialism   (D) None of these
 સર્વાંગી આર્થિક વિકાસ માટે.....રાજકીય પદ્ધતિ સહૃદી યોગ્ય છે.
 (A) લોકશાહી   (B) સામ્યવાદી
 (C) સમાજવાદી   (D) આમાંથી એકપણ નહિં.
3. In the next five-year plan, beginning from 1st April 2002, the target of India's growth rate has been fixed at :
 (A) 7.5% p.a.   (B) 6.5% p.a.
 (C) 10% p.a.   (D) None of these
 ૧ લી એપ્રીલ ૨૦૦૨ થી શરૂ થતી આવતી પંચવર્ષીય યોજનામાં ભારતનો આર્થિક વિકાસ ૬૨..... રાખવામાં આવ્યો છે.
 (A) ૭.૫% પ્રતિવર્ષ   (B) ૬.૫% પ્રતિવર્ષ
 (C) ૧૦% પ્રતિવર્ષ   (D) આમાંથી એકપણ નહિં.

4. In the budget 2001-2002, the limit of retrenchment of labour has been raised to :
(A) 500 (B) 700
(C) 900 (D) 1000
૨૦૦૧-૨૦૦૨ ના બજેટમાં, મજૂરોને છૂટા કરવાની સંખ્યા.....થી વધુ મજૂરોને રોકતી પેઢીઓને લાગુ પાડવામાં આવે છે.
(A) ૫૦૦ (B) ૭૦૦
(C) ૯૦૦ (D) ૧૦૦૦
5. Disinvestment of public sector undertakings is a.....method for controlling deficit.
(A) Correct (B) Incorrect
(C) Temporary (D) None of these
સાર્વજનિક ક્ષેત્રનું ડિસઇન્વેસ્ટમેન્ટ ખાદ્ય પૂરવાની.....નીતિ છે.
(A) સાચી (B) ખોટી
(C) કામ ચલાઉ (D) આમાંથી એકપણ નહિં.
6. The theory of Double Entry System of Book-keeping was first advocated by.....
(A) Leonardo da Vinci (B) Arya Bhatt
(C) Lyca Pacioli (D) Leo Tolstoy
દ્વિનોંધી નામાપક્તિના સિદ્ધાંતનો સૌ પ્રથમ પ્રસ્તાવ મુક્તાર..... છે.
(A) લિઓનાર્ડો દ વીન્સી (B) આર્ય ભટ્ટ
(C) લુકા પેકીઓલી (D) લીઓ ટોલ્સ્ટોય
7. The distinction between Capital and Revenue expenditure depends on :
(A) Largeness of the amount of expenditure
(B) Duration of the benefit to be derived from such expenditure
(C) The nature of liability arising thereof
(D) The discretion of the Accounts Manager of the Organisation
મૂડી અને મહેસૂલી ખર્ચ વચ્ચેના તફાવતનો આધાર.....
(A) ખર્ચની મોટી રકમ પર
(B) આ પ્રકારના ખર્ચમાંથી ઉત્પન્ન થતા લાભના સમય પર
(C) તેમાંથી ઉત્પન્ન જવાબદારીના સ્વરૂપ પર
(D) વ્યવસ્થાતંત્રના હિસાબી મેનેજરની વિવેકબુદ્ધિ પર

8. Wipro Ltd. has assets of Rs. 3,50,000 with no liabilities, but the shareholders' equity is Rs. 3,50,000. The company buys five coffee machines worth of Rs. 50,000 on credit. What effect this transaction will have on these accounts ?
- (A) Assets and Shareholders' equity each increases by Rs. 50,000
  - (B) Assets remain the same and Shareholders' equity increases by Rs. 50,000
  - (C) Assets and Liabilities each increases by Rs. 50,000
  - (D) Assets and Shareholders' equity decreases by Rs. 50,000

વિપ્રો લિ. પાસે રૂ. 3,50,000 ની ભિલકતો કોઈપણ જવાબદારી વગર છે, પરંતુ માલિકોની ઈક્વિટી (બંડોળ) રૂ. 3,50,000 ની છે. કંપનીએ પાંચ કોઝી મશીનો રૂ. 50,000 ની કિમતના શાખ પર ખરીદેલ છે. આ વ્યવહારની આ હિસાબો પર કેવી અસર થશે ?

- (A) ભિલકતો અને શેરહોલ્ડર્સની ઈક્વિટી પ્રત્યેક રૂ. 50,000 થી વધશે.
- (B) ભિલકતો એક સરખી રહેશે અને શેરહોલ્ડર્સની ઈક્વિટી રૂ. 50,000 થી વધશે.
- (C) ભિલકતો અને જવાબદારીઓ પ્રત્યેક રૂ. 50,000 થી વધશે.
- (D) ભિલકતો અને શેરહોલ્ડર્સની ઈક્વિટી રૂ. 50,000 થી ઘટશે.

9. Manufacturing overheads include all of the following, except :

- (A) Property tax on factory building
- (B) Indirect factory labour
- (C) Salary of plant general manager
- (D) Cost of packaging material

ઉત્પાદકીય શિરોપરી ખર્ચ એક સિવાયના બાકીના બધાનો સમાવેશ થાય છે.

- (A) કારખાના મકાન પર ભિલકત વેરો
- (B) કારખાનાની પરોક્ષ મજૂરી
- (C) પ્લાન્ટ જનરલ મેનેજરનો પગાર
- (D) માલસામગ્રી પેકિંગની પડતર

10. If an organisation sells a product at a margin of 35% on selling price, what is the percentage of margin on cost price ?

(A) 45.85% (B) 53.85%
(C) 60.85% (D) 63.85%

જો એક વ્યવસ્થાતંત્ર વેચાણ કિમત પર 35% નો ગાળો (Margin) રાખીને વસ્તુ વેચે, તો પડતર કિમત પર કેટલા ટકાનો ગાળો થશે ?

(A) 44.84% (B) 43.84%
(C) 50.84% (D) 53.84%

11. Between 1980-81 and 1990-91, India's GDP increased at an annual average rate of :

(A) 5.5% (B) 6.5%
(C) 3.3% (D) None of these

૧૯૮૦-૮૧ અને ૧૯૯૦-૯૧ ની વચ્ચે ભારતની રાષ્ટ્રીય આવક સરેરાશ વાર્ષિક નીચેના દરે વધી.

(A) 4.4% (B) 5.4%
(C) 3.3% (D) આમાંથી એકપણ નહિં.

12. The actual economic behaviour of the firm cannot be explained with or without the concept of :

(A) Price (B) Cost
(C) Profit (D) Value

પેઢીની આર્થિક વર્તણુંકની સમજણ નીચેના ઘટક વગર સમજાવી ન શકાય.

(A) કિમત (B) ખર્ચ
(C) નફો (D) મૂલ્ય

13. An L shaped isoquant means :

(A) Perfectly elastic factor substitutability
(B) Perfectly inelastic factor substitutability
(C) Variable factor substitutability
(D) None of the above

L આકારની સમઉત્પાદન (isoquant) રેખા બતાવે છે કે

(A) ઉત્પાદનના અંગો સંપૂર્ણપણે સ્થિતીસ્થાપક છે.
(B) ઉત્પાદનના અંગો સંપૂર્ણપણે બિનસ્થિતીસ્થાપક છે.
(C) ઉત્પાદનના અંગોની સ્થિતીસ્થાપકતા બદલાતી રહે છે.
(D) ઉપરમાંથી એકપણ નહિં.

14. Neo-classical Microeconomic theory has been accused of “Commodity Fetishism” by :

(A) Keynes	(B) Marxists
(C) Robinson	(D) Hayek

અર્થશાસ્ત્રની નવશાસ્ત્ર પદ્ધતિ ઉપર પદાર્થવાદની અંધશ્રદ્ધામાં (Commodity Fetishism) વિશ્વાસ રાખવાનો આરોપ નીચેની વિચારસરળીએ મૂક્યો છે.

(A) કેઝન્સ	(B) માર્કિસવાદીઓ
(C) રોબિન્સન	(D) હાયેક

15. “Games Theory’s” widest use is in the analysis of :

(A) Atomic Warfare	(B) Conventional Warfare
(C) Duopolistic market situation	(D) None of these

“ગોટિએ વિયરી” નો વ્યાપક ઉપયોગ નીચેના પૃથકુંગરણમાં વધુ થાય છે.

(A) અણુ યુદ્ધ	(B) સામાન્ય યુદ્ધ
(C) દ્વિ-અધિકાર બજાર	(D) આમાંથી એકપણ નહિં

16. A continuous variable :

(A) take only whole numbers	(B) may take any value
(C) take only fractional value	(D) none of these

સતત ચલ :

(A) ફક્ત પૂર્ણાંક સ્વીકારે છે	(B) કોઈપણ કિમત સ્વીકારે છે
(C) ફક્ત અપૂર્ણાંક સ્વીકારે છે	(D) આમાંથી કોઈપણ જવાબ સાચો નથી

17. Stratified Random Sampling is used, when :

(A) data given are homogenous
(B) data given are qualitative in nature
(C) data given are heterogenous
(D) no other sampling method applicable

સ્ટ્રેટીઝાઈડ યદચ્છ નિર્દર્શન ઉપયોગી છે, જ્યારે

(A) માહિતી અમધાત હોય.
(B) માહિતી ગુણવાચક હોય.
(C) માહિતી વિભાગીય હોય.
(D) બીજી કોઈપણ નિર્દર્શન પદ્ધતિ લાગુ ના થઈ શકે ત્યારે.

18. Normal distribution is :

- (A) a discrete distribution
- (B) an exponential distribution
- (C) a continuous distribution
- (D) a distribution without well-defined parameters

પ્રમાણ્ય વિતરણ :

- (A) અસતત વિતરણ છે.
- (B) ધાતાંકીય વિતરણ છે.
- (C) સતત વિતરણ છે.
- (D) આ વિતરણના પ્રચલની વ્યાખ્યા નથી.

19. The equation of the type : $y = a + bx$, express

(x, y are variables and a, b are constants)

(A) non-linear relationship	(B) linear relationship
(C) quadratic relationship	(D) none of these

સભીકરણ $y = a + bx$: (x, y ચલ છે અને a, b સ્થિર છે.)

(A) નોનલીનીયર સંબંધ દર્શાવે છે.	(B) લીનીયર સંબંધ દર્શાવે છે.
(C) દ્વિધાત સંબંધ છે.	(D) આમાંથી કોઈપણ જવાબ સાચો નથી.

20. The central processing unit in the computer is :

- (A) The central piece of processing equipment and all other input/output devices are peripheral items. (including backing storage devices)
- (B) Operating system
- (C) Only storage unit
- (D) None of the above

ક્યુપ્ટરમાં Central Processing Unit (CPU) છે :

- (A) પ્રોસેસીંગ યુનિટ છે જે Input/Output, સંગ્રહ, વિ. નું કાર્ય કરે છે.
- (B) ઓપરેટીંગ સીસ્ટમ છે.
- (C) ફક્ત સંગ્રહ યુનિટ છે.
- (D) ઉપરનો કોઈપણ જવાબ સાચો નથી.

21. Who has given the principle of 'science, not the rule of thumb, Harmony, not discord' ?

- (A) Henry Fayol   (B) Charles Babbage
(C) Henry Ford   (D) Frederick Taylor

'વिज्ञान, નહीं કે અંગુઠાનો નિયમ, સંવાદિતા, નહીં કે કુસંપ' નો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો.

- (A) હેન્રી ફ્યોલ   (B) ચાર્લ્સ બેબેજ
(C) હેન્રી ફોડ   (D) ફેડરિક ટેલર

22. Who has written the famous book 'Administration Industrielle et Generale' or 'Industrial and General Administration' ?

- (A) F. W. Taylor   (B) Max Weber
(C) Peter Drucker   (D) Henry Fayol

પ્રખ્યાત પુસ્તક 'એડમીનિસ્ટ્રેશન ઇન્ડસ્ટ્રીયલ એટ જનરેલ' અથવા 'ઇન્ડસ્ટ્રીયલ અને જનરલ એડમીનિસ્ટ્રેશન' કોણે લખ્યું ?

- (A) એફ. ડબલ્યુ. ટેલર   (B) મેન્ઝ વેબર
(C) પીટર ડ્રકર   (D) હેન્રી ફ્યોલ

23. Who has developed three managerial functions ?

- (i) Managing a business
(ii) Managing managers and
(iii) Managing workers and work

Options are :

- (A) Mary Parker Follett   (B) George Elton Mayo
(C) Gilbreth   (D) Peter Drucker

- (i) ધંધાનું સંચાલન કરવું
(ii) સંચાલકોનું સંચાલન કરવું
(iii) કાર્ય અને કામદારોનું સંચાલન કરવું

નામના ત્રણ સંચાલકીય કાર્યો કોણે વિકસિત કર્યા?

વિકલ્પો :

- (A) મેરી પાર્કર ફોલેટ   (B) જ્યોર્જ એલ્ટન માયો
(C) ગીલબ્રેથ   (D) પીટર ડ્રકર

24. 'Acceptance theory of authority' means :
- Authority flows from the top, one has to accept it
  - A communication carries authority only if receiver accepts it
  - (A) and (B) above
  - None of the above
- સત્તાની સ્વીકૃતિની થીયરી (Theory) એટલે :
- સત્તા ઉચ્ચ સરેથી વહે છે, તેને સ્વીકારવી જ રહી.
  - માહિતિસંચાર દ્વારા કરવામાં આવેલી સત્તાનો સ્વીકાર સત્તાનો સ્વીકૃત કરનાર કરે તેને સત્તા કહેવાય.
  - A ને B બંને.
  - ઉપરના વિકલ્પોમાંથી કોઈપણ નહિં.
25. Who is the author of the book 'Business a Speed of the Thought' ?
- Lee Iacocca
  - Akio Morita
  - Bill Gates
  - Tom Peters
- 'બીજનેસ એટ ધ સ્પીડ ઓફ ધ થોટ' નામના પુસ્તકના લેખક કોણ છે ?
- લી આયોકોકા
  - અક્ઝિયો મોરિટા
  - બીલ ગેટ્સ
  - ટોમ પીટર્સ
26. The most effective sales promotion incentive results from :
- Price-off
  - Coupons
  - Premiums
  - Contests
- સૌથી વધારે અસરકારક વેચાણવૃદ્ધિ ઉત્તેજન (Incentive) નીચેનામાંથી પરિણામે છે :
- કિમતમાં છૂટ દ્વારા
  - કૂપન દ્વારા
  - પ્રીમીયમ્સ દ્વારા
  - વેચાણ સ્પર્ધાઓ દ્વારા
27. In establishing sales promotion objectives, marketers :
- focus on consumers
  - focus on trade
  - concentrate on activities that will increase consumer demand
  - align objectives with overall 'organisation' objectives
- વેચાણવૃદ્ધિના હેતુઓ પ્રસ્થાપિત કરવા માફ્કેટર
- ગ્રાહકો ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.
  - વેપાર ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.
  - ગ્રાહક માંગ વધે તેવી પ્રવૃત્તિ ઉપર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે છે.
  - સમગ્ર વ્યવસ્થાતંત્રના હેતુ સાથે વેચાણ હેતુનું સંકલન કરે છે.

28. Advertising effectiveness during an ad campaign is usually measured by :
 (A) Post-test   (B) Inquiries
 (C) Pre-test   (D) Sales comparison

જાહેરાત શુંભેશમાં જાહેરાતની અસરકારકતાની માપણી સામાન્યરીતે નિભન દર્શાવેલ પદ્ધતિથી કરાય છે :

- (A) જાહેરાત પછીની કસોટી (Post-test). (B) પૂછપરછ દારા.
 (C) જાહેરાત પહેલાની કસોટી (Pre-test). (D) વેચાણ સરખામણી દારા.

29. The sales manager can assure that sales efforts are continually focussed on objectives through the use of :
 (A) Sales management policies   (B) Sales planning
 (C) Sales control techniques   (D) Sales quota

વેચાણના પ્રયત્નો હેતુઓ ઉપર સતત કેન્દ્રિત રહે તેની ખાત્રી નીચે દર્શાવેલ રીત દારા વેચાણ મેનેજર કરે છે :

- (A) વેચાણ સંચાલન નીતિઓ દારા.   (B) વેચાણ આપોજન દારા.
 (C) વેચાણ અંકુશ પદ્ધતિ દારા.   (D) વેચાણ કવોટા દારા.

30. The general objective of marketing cost analysis is to :

- (A) obtain cost data for selling expense budget
 (B) determine relative profitability of various sales and marketing operations
 (C) keep expenses in line with sales operations
 (D) analyse cost by territory

પડતર પૃથક્કરણનો સામાન્ય હેતુ :

- (A) વેચાણખર્ચ અંદાજપત્ર માટે પડતરની માહિતી મેળવવી .
 (B) વિવિધ વેચાણ અને માર્કેટિગની પ્રક્રિયાની સંબંધિત નફાકારકતા નિયમિત કરવી.
 (C) વેચાણ પ્રવૃત્તિની દિશામાંજ ખર્ચને રાખવું.
 (D) વિસ્તાર/ક્ષેત્ર પ્રમાણે પડતરનું પૃથક્કરણ કરવું.

31. Diversification cannot eliminate risk entirely because shares have.....

- (A) Company risk   (B) Market risk
 (C) Employee risk   (D) Technology risk

વૈવિધ્યીકરણ સંપૂર્ણપણે જોખમને દૂર કરી શકે નહીં કારણ તે શેરોને.....હોય છે.

- (A) કંપનીનું જોખમ   (B) બજારનું જોખમ
 (C) કર્મચારીનું જોખમ   (D) ટેકનોલોજી જોખમ

32. The tax depreciation amount multiplied by the tax rate is called :
 (A) Depreciation shield   (B) Present value shield
 (C) Tax shield   (D) Asset shield
 ધ્યારણા કરવેરાની રકમને કરવેરાના દરથી ગુણવાથી તેને.....કહેવામાં આવે છે.
 (A) ધ્યારા બચાવ   (B) વર્તમાન મૂલ્ય બચાવ
 (C) કરવેરા બચાવ   (D) ભિલકત બચાવ
33. .....refers to a situation in which a company has only limited funds available for investment.
 (A) Capital deficiency   (B) Capital scarcity
 (C) Capital laundering   (D) Capital rationing
 .....પરિસ્થિતિના સંદર્ભમાં કંપની પાસે રોકાશ કરવા માટે મર્યાદિત લંડોળ હોય છે.
 (A) મૂડી ખાદ   (B) મૂડી અછત
 (C) મૂડી ધોવાણ (Capital laundering) (D) મૂડી માપબંધી
34. The "hunt-and-peck method" of obtaining a bond's yield to maturity is also called its.....
 (A) Internal Rate of Return   (B) Accounting Rate of Return
 (C) Net Present Value   (D) Return on Assets
 બોંડની પાકયાની (maturity) કમાણીની પ્રાપ્તિની 'હન્ટ એન્ડ પેક' પદ્ધતિને.....પણ કહેવામાં આવે છે.
 (A) આંતરિક વળતરનો દર   (B) ડિસાબી વળતરનો દર
 (C) ચોખ્યુ વર્તમાન મૂલ્ય   (D) ભિલકતો પર વળતર
35. What is the expected return on assets for a firm that has 60% debt-financed and pays an expected return on debt of 9% and has required return on equity of 20% ?
 (A) 12.3%   (B) 13.4%
 (C) 14.5%   (D) 15.6%
 એક પેઢી કે જેની પાસે 60% દેવાંની નાણા વ્યવસ્થા (financed) છે અને દેવાં પર 6% અપેક્ષિત વળતર ચૂકવે છે અને તેનું ઈકવીટી પર 20% નું જરૂરી વળતર છે તો ભિલકતો પર અપેક્ષિત વળતર શું હશે ?
 (A) 12.3%   (B) 13.4%
 (C) 14.5%   (D) 15.6%

36. Human Resource Management is concerned with an organisation decision that has impact on the :

- (A) Labour force   (B) Potential work force
(C) Administrative work force   (D) None of these

માનવ સંસાધન સંચાલન એ વ્યવસ્થાતંત્રના નિર્ણય સાથે સંબંધ ધરાવે છે અને તેનો પ્રભાવ નીચે દર્શાવેલ બાબતો ઉપર છે.

- (A) કામહાર દળ   (B) સંભવિત કર્મચારી દળ
(C) વહીવટી કર્મચારી દળ   (D) આમાંથી કોઈ જ નહિં.

37. A key to sustained competitive advantage to business in traditional way is :

- (A) Financial capital   (B) Physical capital
(C) Human capital   (D) All of these

સતત હરિફાઈયુક્ત લાભ મેળવવાની પરંપરાગત ચાલી એટલે :

- (A) નાણાંકીય મુડી   (B) ભौતિક મુડી
(C) માનવીય મુડી   (D) આમાંથી બધાજ.

38. What is Job Analysis ?

- (A) Systematic process of gathering information about a job
(B) To evaluate the job which a person is to perform
(C) To analyse the job which is to be acquired
(D) All of the above

કાર્ય પૃથક્કરણ એટલે :

- (A) કાર્ય વિશે માહિતી એકત્રીત કરવાની વ્યવસ્થિત પ્રક્રિયા.
(B) વ્યક્તિ જે કાર્ય કરવાનો છે તેનું મુલ્યાંકન કરવું.
(C) જે કાર્ય મેળવવાનું છે તેનું પૃથક્કરણ કરવું.
(D) ઉપરના બધા જ.

39. Which of the following is the reason to join Unions by the workers ?
- (A) To know the perception of the work environment
  - (B) Influencing the working conditions
  - (C) To take advantage of employment conditions
  - (D) All of the above

કામદારોનું મજૂરસંઘમાં જોડાવાના કારણો નીચેનામાંથી ક્યાં છે :

- (A) કાર્યના વાતાવરણનું પ્રત્યક્ષશાન (Perception) જાણવા માટે
- (B) કાર્યની પરિસ્થિતિનો લાભ મેળવવા માટે
- (C) રોજગાર પરિસ્થિતિ ઉપર અસર માટે
- (D) ઉપરના બધાજ વિકલ્પો.

40. Training usually does not mean :

- (A) changes in specific knowledge   (B) changes in skills
- (C) changes in attitudes   (D) changes in wages

સામાન્યરીતે તાલીમનો આ અર્થ થતો નથી :

- (A) ચોક્કસ જ્ઞાનમાં ફેરફાર   (B) કૌશલ્યમાં ફેરફાર
- (C) વલણમાં ફેરફાર   (D) મહેનતાજામાં ફેરફાર

41. 'Scheduled Bank' means a bank :

- (A) Included in Second Schedule of the Reserve Bank of India Act, 1934
- (B) Incorporated under the Indian Companies Act, 1956
- (C) Governed by the Banking Regulation Act, 1949
- (D) Authorised to transact government business

શેડ્યુલ બેંક એટલે એવી બેંક જે :

- (A) રીજર્વ બેંક ઓફ ઇન્ડીયા એક્ટ, ૧૯૩૪ ના બીજા શેડ્યુલમાં સમાવેલી હોય
- (B) ભારતીય કંપની ધારા ૧૯૫૬ નીચે સ્થાપેલી
- (C) બેંકીગ રેગ્યુલેશન ધારા ૧૯૪૮ ધારા નિયંત્રિત
- (D) સરકારી ધંધો કરવાની સત્તા ધારણ કરનાર.

42. Development Banks are :

- (A) Land Development Banks which provide finance for development of agriculture
- (B) Branches of Commercial banks operating in rural areas for the benefit of weaker sections of the society
- (C) Financial Institutions which provide long-term finance to industries
- (D) None of the above

વિકાસશીલ બેંક એટલે :

- (A) કૃષિના વિકાસ માટે ધીરાજા પુરું પાડતી જમીન વિકાસ બેંકો
- (B) સમાજના નભળા વર્ગના લાભાર્થી ગ્રામીણ ક્ષેત્રમાં કાર્ય કરતી વ્યાપારી બેંકોની શાખાઓ
- (C) ઉદ્યોગોને દીર્ଘકાળિન ધીરાજા પુરું પાડતી નાણાંડિય સંસ્થાઓ
- (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહિં.

43. Which of the following is being set-up as an exclusive data communication network for banks ?

- (A) MICR
- (B) SWIFT
- (C) BANK NET
- (D) All of these

બેંકોના વિશિષ્ટ ડેટા કોમ્યુનિકેશન નેટવર્ક માટે .....ની સ્થાપના કરવામાં આવી છે :

- (A) એમ. આઈ. સી. આર.
- (B) એસ. ડબલ્યુ. આઈ. એફ. ટી.
- (C) 'બેંક નેટ'
- (D) આમાંથી જણાવેલ બધા.

44. Which of the following guidelines have been issued by the Reserve Bank of India to banks in regard to Bank Receipts ?

- (A) No B. R. should remain outstanding for more than 15 days
- (B) No B. R. should be issued under any circumstances in respect of transactions in which government securities for which S.G.L. facility is available
- (C) No B. R. should be issued on the basis of a B. R. (of another bank) held by the bank
- (D) All of the above

ભારતીય રીઝર્વ બેંક દ્વારા 'બેંક રીસીટ' ને લગતી સલાહ સૂચનો બેંકોને જણાવવામાં આવ્યાં તે છે :

- (A) કોઈપણ 'બેંક રીસીટ' ની ચૂકવણીમાં ૧૫ દિવસથી વધુ વિલંબ ન થવો જોઈએ.
- (B) સરકારી જામીનગીરીઓ જેના માટે એસ. જી. એલ. સેવા ઉપલબ્ધ હોય તેવા વ્યવહારો માટે કોઈપણ સંજોગોમાં 'બેંક રીસીટ' બહાર પાડી શકાય નહિં.
- (C) બીજી બેંકની ધારાજા કરેલ 'બેંક રીસીટ' ના અવેજમાં 'બેંક રીસીટ' બહાર પાડી શકાય નહિં.
- (D) ઉપર જણાવેલ બધા.

45. A 'rural branch' is one which is opened in :

- (A) an adopted village
- (B) a place having population of less than 10,000
- (C) a place having population of less than 50,000
- (D) None of the above

ગ્રામીણ શાખા એટલે એવી શાખા જે ..... માં સ્થાપવામાં આવી હોય :

- (A) દાક ગામ
- (B) ૧૦,૦૦૦ થી ઓછી વસ્તીવાળું સ્થાન
- (C) ૫૦,૦૦૦ થી ઓછી વસ્તીવાળું સ્થાન
- (D) ઉપરમાંથી એકપણ નહિં.

46. State whether the following statements are *True* or *False* :

- (A) A stale bill of lading is not necessarily a discrepancy under an irrevocable letter of credit.
- (B) An airway bill is a document of title to goods.
- (C) A thorough bill of lading entitles the consignee to recover the goods directly.
- (D) It is necessary for the negotiating bank to verify the signature on the bill of lading.

નીચે જણાવેલ વિધાનો સાચાં છે કે ખોટાં તે જગ્યાવો :

- (A) ઈરીવોકેબલ લેટર ઓફ કેડીટમાં મુદ્દત બહારના બીલ ઓફ લેડીગને ખામીયુક્ત ગણાય જ એવું હોતું નથી.
- (B) અર વે બીલ એ માલસામાનનો માલિકીયુક્ત દસ્તાવેજ છે.
- (C) સંપૂર્ણ બીલ ઓફ લેડીગ દ્વારા માલ ગ્રહણ કરનાર પ્રત્યક્ષ રીતે માલનો કબજો પ્રાપ્ત કરી શકે છે.
- (D) નેગોશીયેટ કરનાર બેન્ક માટે બીલ ઓફ લેડીગ ઉપરની સહીની ચકાસણી કરવી આવશ્યક છે.

47. The theory of Purchasing Power Parity is derived from the law of one price.
State whether this is *True* or *False* ?

- (A) True (B) False

ખરીદશક્તિની સમતુલાનો સિદ્ધાંત એક કિમતના સિદ્ધાંતમાંથી ઉદ્ભવેલ છે. જગ્યાવો :

- (A) સાચું (B) ખોટું

48. Export of engineering goods on deferred payment terms and execution of turn-key projects and civil construction contracts abroad are collectively referred to as :

- (A) Subsidiary exports (B) Primary exports
(C) Merchant exports (D) Project exports

ઈજનેરી માલસામાનના ડિફર્ડ પેમેન્ટ દ્વારા નિકાસ, 'ટર્ન કી પ્રોજેક્ટ્સ' નું અમલીકરણ અને બાંધકામને લગતા વિદેશી કરારોને .....તરીકે ઓળખાય છે.

- (A) ગૌણ નિકાસ (B) પ્રાથમિક નિકાસ
(C) વાપારી નિકાસ (D) પ્રોજેક્ટ નિકાસ

49. Once the exporter chose to denominate the post-shipment credit in U.S. Dollars, the exchange risk would be of :

- (A) Exporter (B) Financing bank
(C) EXIM Bank (D) Reserve Bank of India

નિકાસકારે એકવાર પોસ્ટ શીપમેન્ટ ઋણ અમેરિકન ડોલર્સમાં અંકિતમુલ્ય કર્યો પછી, વિનિમયનું જોખમ .....નું રહેશે.

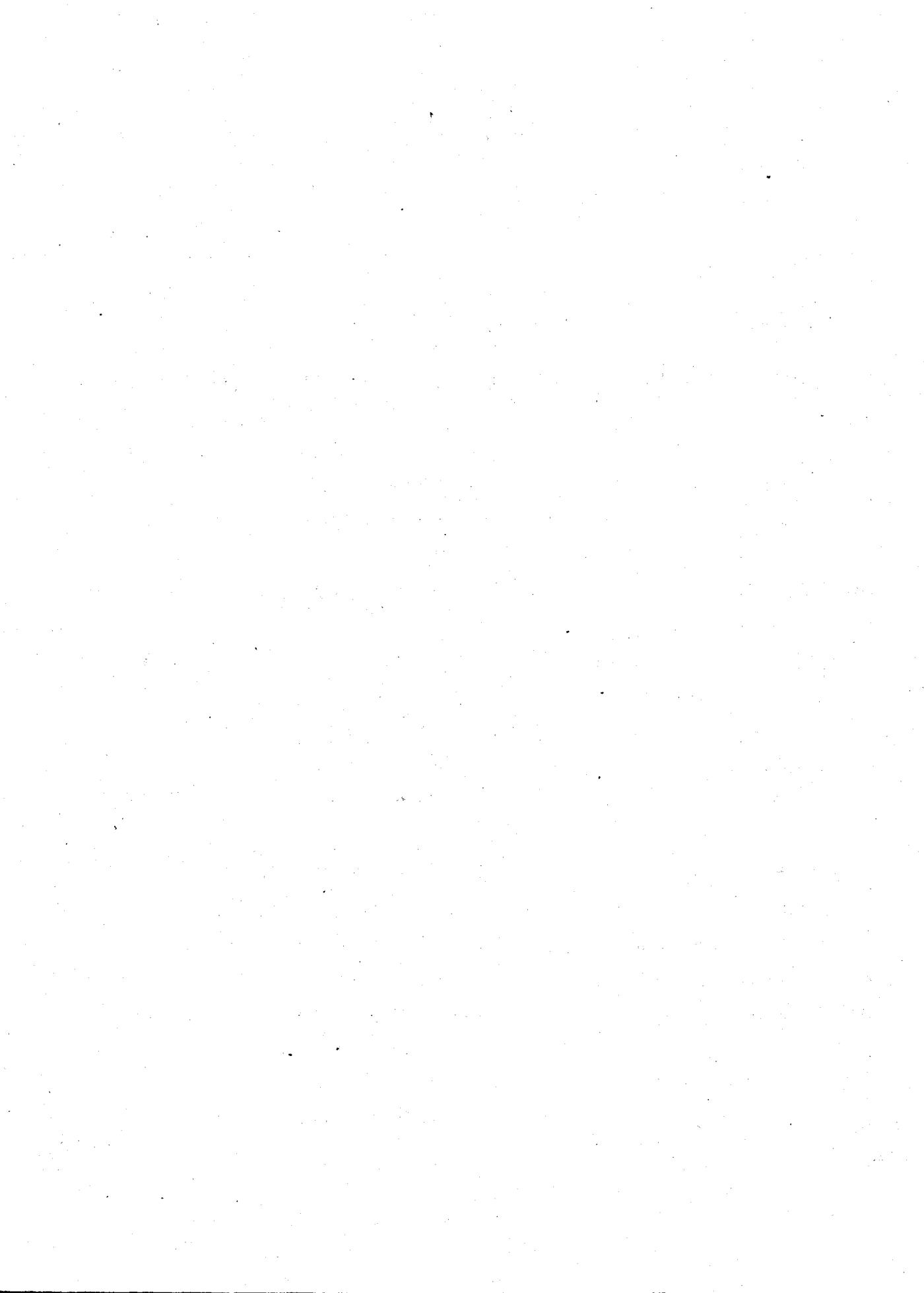
- (A) નિકાસકાર (B) ધિરાજ આપનાર બેંક
(C) 'એક્ઝિમ' બેંક (D) ભારતીય રીઝર્વ બેંક

50. The bulk of India's imports consist of the following :

- (A) Engineering goods (B) Foodgrains
(C) Textiles (D) Petro products

ભારત મુખ્યત્વે .....ની આયાત કરે છે.

- (A) ઈજનેરી માલસામાન (B) અનાજ
(C) કાપુસ (D) પેટ્રોલીયમ પેદાશો.

ROUGH WORK

ROUGH WORK

SEAL